

Kuntalaisaloite: Sappeen ja Ohvenon asukkaiden äänestyspaikaksi Aitoo

KH 25.03.2024 § 54

Sappeen ja Ohvenon kyläyhdistys Ry on tehnyt kuntalain 23 § mukaisen kuntalaisaloitteen Sappeen ja Ohvenon asukkaiden äänestyspaikan muuttamisesta Aitooseen.

Vireille tulevat aloitteet tulee käsitellä toimivaltaisessa viranomaisessa ilman aiheetonta viivytystä. Kunnan on ilmoitettava aloitteen tekijälle aloitteen johdosta suoritetuista toimenpiteistä.

Aloitteen toteuttaminen sellaisenaan vaatisi käytännössä valtuuston päättämien äänestysalueiden muuttamista. Mikäli aloitteen pohjalta katsottaisiin olevan aihetta toimenpiteille, tulee asia viedä valtuuston päätettäväksi.

Vuoden 2025 vaalien äänestysalueet tulee vahvistaa 31.8.2024 mennessä. Näin ollen mahdolliset muutokset vuoden 2025 vaalien äänestysalueisiin tulisi tehdä 10.6.2024 valtuuston kokouksessa.

Toimivallan peruste

Kuntalaki 23 §, Hallintosäntö 168–169 §

Valmistelija

Mikko Salmela, hallintojohtaja
p. 050 523 1233, mikko.salmela@palkane.fi

Esitys

Kunnanjohtaja Pauliina Pikka

Kunnanhallitus merkitsee kuntalaisaloitteen tiedoksi, ja lähettää sen valmisteltavaksi hallintopalveluihin 20.5.2024 mennessä.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

KH 03.06.2024 § 90

126/00.00.00/2024

Sappeen ja Ohvenon kyläyhdistys on tehnyt kuntalain 23 § mukaisen kuntalaisaloitteen Sappeen ja Ohvenon asukkaiden äänestyspaikan muuttamisesta Kostia-Areenalta Aitooseen. Aloitteen tekijöiden mukaan nykyinen käytäntö kohtelee sappeelaisia epäoikeudenmukaisesti, sillä Aitooseen on matkaa edestakaisin enimmillään 30 km, mutta Onkkaalaan (Kostia-areenalle) on matkaa edestakaisin noin 60 km. Lisäksi muutos helpottaisi yhteisautoilua äänestyspaikalle. Lisäksi aloitteen tekijöiden mukaan muutoksella taattaisiin Aitooseen jatkossakin riittävä määrä äänestäjiä, jotta vaalisalaisuus säilyisi. Tällä hetkellä äänestysalueiden raja noudattaa Sappeentietä siten, että Sappeentien länsipuoli kuuluu Kostianvirran pohjois- ja länsipuolen äänestysalueeseen 001 ja itäpuoli kuuluu Aitoon äänestysalueeseen 004.

Vaalilain 8 §:n mukaan kunta muodostaa yhden äänestysalueen, jollei sitä ole tarpeen jakaa useampaan äänestysalueeseen. Äänestysalueiden pinta-alasta tai asukasmäärästä ei vaalilaissa ole tarkempia määräyksiä. Äänestysalueista päättää valtuusto. Vaalilain 8 § 2. momentin mukaan valtuuston päätös äänestysalueista tulee voimaan kalenterivuoden alussa, jos päätös on tehty ja siitä on ilmoitettu DVV:lle (digi- ja väestötietovirasto) viimeistään edellisen vuoden elokuussa. Kunta itse harkitsee äänestysalueidensa tarpeellisen määrän. Vaalipäivänä äänioikeutettu voi

äänestää vain sen äänestysalueen vaalitoimituksessa, joka on merkitty hänen kohdalleen äänioikeusrekisteriin.

Vaalilain 82 §:n mukaan pienillä äänestysalueilla kunnan keskusvaalilautakunnan on vaalisalaisuuden turvaamiseksi määrättävä, että äänestysalueen ennakoäänet ja vaalipäivän äänet lasketaan yhdessä, jos äänestysalueella on hyväksytyjä ennakoäänestyksen vaalikuoria vähemmän kuin 50 tai jos voidaan perustellusti arvioida, että äänestysalueella äänestää vaalipäivänä vähemmän kuin 50 henkilöä.

Valtuuston päätöksellä muutettu äänestysaluejako on voimassa 1.1.2025 alkaen toimitettavissa vaaleissa, jos valtuuston päätös on tehty ja siitä on ilmoitettu 30.8.2024 mennessä Digi- ja väestötietovirastolle. Muutosten ilmoittamisesta on ohjeistettu mm. kirjeellä DVV/V/01119/2024. Äänestysaluejaon muutoksesta on annettava tieto myös kunnan rakennusvalvontaan, joka huolehtii että siirtyvien kiinteistöjen tietoihin merkitään oikea äänestysaluetieto.

Pälkäneellä äänestysaluejakoa on viimeksi muutettu valtuustossa 14.6.2022 § 23. Tällöin valtuusto päätti palauttaa Rautajärven äänestysalueen, joka oli aikaisemmin liitetty osaksi Aitoon äänestysaluetta. Lisäksi valtuusto päätti tuolloin, että Sappeentien itä- ja pohjoispuoli kuuluu Aitoon äänestysalueeseen 004, ja länsi- ja eteläpuoli kuuluu Kostianvirran pohjois- ja länsipuolen äänestysalueeseen 001.

Aloitteen tekijöitä on pyydetty tarkentamaan aloitettaan siltä osin, mihin äänestysalueiden raja tulisi asettaa, jotta aloitteen tavoite täyttyisi. Sappeen ja Ohvenon kyläyhdistys on toimittanut lisäselvityksenä karttaliitteen, johon toive uudesta äänestysalueiden rajasta on piirretty.

Aloitteessa siirtyväksi esitetyllä alueella asuu arvioilta joitakin kymmeniä ihmisiä. Esitetty muutos on siten kokonaisuutena katsoen vähäinen. Toisin kuin nyt, ei siirrettäväksi esitetty alue muodosta kovin selkeää maantieteellistä kokonaisuutta, vaan äänestysalueen raja siirtyisi käytännössä kulkemaan kiinteistörajoja noudattaen karkeasti Tursolantieltä Salmentaantielle ja edelleen Pälkäneveden rantaan. Sen sijaan nykyisellään Sappeentie muodostaa luonnollisen maantieteellisen jakolinjan äänestysalueiden rajalle.

Aitoon äänestysalueella asui viime presidentivaalien aikaan 464 äänioikeutettua. Presidentivaalien toisella kierroksella äänesti 329 henkilöä. Vaikka äänestysvilkkaus vaihtelee eri vaaleissa, ei ole perusteltua syytä olettaa, että Aitoon äänestysalueella jouduttaisiin vaalilain 82 § mukaiseen menettelyyn.

Toimivallan peruste

Kuntalaki 23 §, Vaalilaki 8–9 §, Hallintosääntö 168–169 §

Valmistelija

Mikko Salmela, hallintojohtaja

Esitys

Kunnanjohtaja Pauliina Pikka

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että

1. äänestysalueiden 001 ja 004 raja pidetään ennallaan, ja
2. että aloite on loppuun käsitelty.

Käsittely kokouksessa

Pertti Salminen esitti, että kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että Sappeen ja Ohvenon alueen asukkaiden äänestyspaikaksi päätetään Aitoo

aloitteen mukaisesti. Elina Mäkinen ja Jani Luukkonen kannattivat Salmisen esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty pohjaesityksestä poikkeava vastaesitys, jota on kannatettu. Tämän jälkeen puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Salmisen esitys hyväksyä yksimielisesti. Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti Salmisen esityksen.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti esittää valtuustolle, että

1. Sappeen ja Ohvenon asukkaiden äänestyspaikaksi päätetään Aitoo ja
2. aloite todetaan loppuun käsitellyksi.